

IV Semester B.Com. Examination, May/June 2018
(F + R) (CBCS) (2015 – 16 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – IV
Pratijnayougandharayanam and Prachina Vanijyam

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instruction : Answer in Sanskrit or Kannada or English.

I. समीर्चीनम् उत्तरं चिनुत ।

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಒರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

(10×1=10)

1) नाट्यशास्त्रस्य रचयिता कः ?

अ) वाल्मीकिः   आ) व्यासः   इ) भासः   ई) भरतः

2) कौशाम्बीशः कः ?

अ) शालङ्गायनः   आ) उदयनः   इ) महासेनः   ई) कार्तवीर्यः

3) वत्सराजस्य अश्वस्य नाम किम् ?

अ) सन्दरपाटलः   आ) नन्दपाटलः   इ) आनन्दपाटलः   ई) बन्धुरपाटलः

4) नान्दीपाठकः कः ?

अ) नटः   आ) नटी   इ) कविः   ई) सूत्रधारः

5) बादरायणः इति कस्य नाम ?

अ) काञ्चुकीयस्य   आ) भटस्य   इ) सूत्रधारस्य   ई) विदूषकस्य

6) वत्सराजस्य वंशः कः ?

अ) भरतः   आ) सूर्यः   इ) इक्ष्वाकुः   ई) रघुः

7) शरवणात् निर्धावितः कः ?

अ) अञ्जनेयः   आ) कार्तिकेयः   इ) उदयनः   ई) शालङ्गायनः

8) कः वशितोऽपि निर्वेद न गच्छति ?

अ) प्रद्योतः   आ) वसन्तकः   इ) यौगन्धरायणः   ई) निर्मुण्डकः

9) वत्सराजस्य गजस्य नाम किम् ?

अ) रक्तबलाहकः   आ) नीलबलाहकः   इ) खेतबलाहकः   ई) कृष्णबलाहकः

10) प्रतिज्ञायौगन्धरायण मूलम् किम् ?

अ) भागवतम्   आ) बृहत्कथा   इ) महाभारतम्   ई) रामायणम्

II. भाससमस्यामधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

(1×10=10)

धासै समस्यैयन्नु कुरितु वृभंधं बरेयीरि.

Write an essay on “Bhasa’s problem”.

अथवा / अङ्गवा / OR

प्रतिज्ञायौगन्धरायणं रूपकस्य द्वितीयाङ्गमधिकृत्य सविर्मर्शं प्रबन्धं लिखत ।

वृत्तिज्ञायोग्ये गंधरायणां नाटकेद वरदनेय अरकवन्नु कुरितु विमार्शाङ्कुके वृभंधवन्नु बरेयीरि.

Write a critical essay on the second act of Pratignayougandharayanam.

III. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

(2×5=10)

वरदु विष्णुगंडन्नु कुरितु उप्पु चेष्ट्ये बरेयीरि.

Write short notes on any two of the following.

1) स्थापना ।

2) सालकः ।

3) निर्मुण्डकः

4) घोषवती ।

IV. द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(2×6=12)

या व्याख्या दर्शा इराद्धा शास्त्रे गांधीजी ने अनुवाद से बताया है।

Translate and explain **any two** shlokas.

1) स्निग्धं च सौहृदहृतं च कुलोदूर्तं च

व्यायामयोग्यपुरुषं च गुणर्जितं च ।

क्रीतं परैर्गहनदुर्गतिया प्रणष्टम्

युद्धे समस्तमतिभारतया विपन्नम् ॥

2) रिपुनृपनगरे वा बन्धने वा वने वा

समुपगतविनाशः प्रेत्य वा तुल्यनिष्ठम् ।

जितमिति कृतबुद्धिं वञ्चयित्वा नृपं तं

पुनरधिगतराज्यः पार्श्वतः श्लाघनीयम् ॥

3) मम हयखुरभिन्नं मागरिणं नरेन्द्रा

मुकुटटविलनं भृत्यभूता वहन्ति ।

न च मम परितोषो यं न मां वत्सराजः

प्रणमति गुणशाली कुञ्जरज्ञानदृप्तः ॥

4) कन्यायाः वरसंपत्तिः पितुः प्रायः प्रयत्नतः ।

भाग्येषु शेषमायतं दृष्टपूर्वं न चान्यथा ॥

V. द्वयोः वाक्ययोः संसन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

या व्याख्या दर्शा इराद्धा व्याख्या गांधीजी ने अनुवाद से बताया है।

Explain with reference to context **any two** sentences.

1) व्यक्तीकृतमसामर्थ्यं अक्षौहिण्याः ।

2) युद्धे समस्तमतिभारतया विपन्नम् ।

3) निर्धारितः शरवणादिव कार्तिकेयः ।

4) धर्मस्नेहान्तरे न्यस्ता दुःखिता खलु मातरः ।

VI. a) अर्थसमुद्देशमधिकृत्य प्राचीनानां अभिमतमुद्दिश्य प्रबन्धं लिखत । (1×10=10)

ಅಧ್ಯಾತ್ಮಸುಮುದ್ದೇಶವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರಾಚೀನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ರಚಿಸಿರಿ.

Write an essay on the views of the ancients on Artha Samuddesha.

ಅಥವಾ/ಅಥವಾ/OR

ಕೋಶಾರ್ಥಮಧಿಕृತ्य ಪ್ರಬನ್ಧं ಲಿಹತ ।

ಕೊಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ.

Write an essay on the Kosha.

b) ದ್ವಯಾ: ಲघುಟಿಪಣಿ ಲಿಹತ । (2×5=10)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಒರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following.

- 1) ಬಾರ್ತಾ ।
- 2) ಆಯಶರೀರम् ।
- 3) ಲೇಖ್ಯಸ್ಯ ಆವಶ್ಯಕತಾ ।
- 4) ಜಯಪತ್ರಮ् ।